

Yhteenvedo valmisteluaineistosta saaduista lausunnoista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet

Vetovoimalautakunta päätti kokouksessaan 18.10.2017 § 41 asettaa 4. kaupunginosa Hiidensalmen asemakaavan muutoksen L52 Hiidensalmi, päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja suunnittelun lähtökohdat 18.10.2017 asemakaavamuutoksen valmisteluaineiston nähtäville MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti.

Asemakaavan L52 Hiidensalmi valmisteluvaiheen aineisto oli nähtävillä ja lausunnoilla 1.11.-30.11.2017.

Lausuntopyynnöt lähetettiin seuraaville tahoille. Lihavoituna tahot, jotka antoivat kaavaluonnoksesta lausunnot:

- Lohjan kaupungin rakennuttaminen ja kaupunkitekniikka
- Lohjan kaupungin logistiikkapalvelut
- **Lohjan kaupungin kiinteistö- ja kartastopalvelut**
- **Lohjan kaupungin rakennusvalvonta**
- **Lohjan ympäristöterveyspalvelut**
- **Lohjan kaupungin ympäristönsuojelu**
- Lohjan kaupungin hyvinvointi
- Lohjan kaupungin elinkeinopalvelut
- Lohjan museo
- **Lohjan seurakunta, kirkkoneuvosto**
- **Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus**
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, liikennevastuualue
- **Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo**
- Museovirasto
- Uudenmaan liitto
- **Liikennevirasto**
- **Caruna Oy**
- DNA Palvelut Oy
- **Fingrid Oy**
- Lounea Oy
- Lohjan Energiahuolto-yhtiö Loher
- Lohcase Oy
- Fortum Oyj
- **Lohjan seudun ympäristöyhdistys ry**
- **Lohjan seudun Omakotiyhdistys – Lojonejdens Egnahemsförening ry**
- **Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos**
- Lohjan Liikuntakeskus Oy
- Vammaisneuvosto
- Vanhusneuvosto
- **Kaupunkikeskustan aluetoimikunta**
- Karstu-Paloniemi-Routio aluetoimikunta
- Valtaväylät aluetoimikunta
- **Hiidensalmen asukas-yhdistys ry**
- Lohjanjärven suojeluyhdistys
- Lohjan Lintutieteellinen Hakki ry
- Lohjan vuokra-asunnot Oy
- Moisio-seura
- Routio-seura
- **Nordkalk Oy Ab**
- Kone Oyj
- Lohjan seudun ympäristöklusteri
- Lohjanjärven kalastusalue
- Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö

Lisäksi lausunnot saatiin Melanvääntäjät ry:ltä ja Lohjan seurakunnalta. Valmisteluvaiheen kuulemisesta saatiin yhteensä 16 lausuntoa sekä yksi mielipide.

Caruna 21.12.2017

Kaavalla muodostetaan uutta asuinalueita, joten kaava toteutuessaan vaatii uusia kaapelointeja ja muuntamoita. Pyydämme varaamaan kaavaan rakennusalan puistomuuntamolle (n. 20 m²). Puistomuuntamoina käytämme Carunan rakentamistapaohjeen mukaisia vakiorakenteisia ja –värisiä muuntamoita. Mahdolliset tarvittavat johtosiirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti.

Meillä ei ole muuta huomautettavaa ko. kaavaluonnoksesta. Pyydämme mahdollisuutta lausua vielä kaavan ehdotusvaiheessa.

Vastine: Puistomuuntamon paikka lisätään kaavakarttaan.

Uudenman Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 20.12.2017

Kaavatilanne

Kaavaluonnoksen aluevaraukset noudattelevat pääosin voimassa olevaa taajamayleiskaavaa lukuun ottamatta kaava-alueen pohjoisrannan yleiskaavan VL-alueelle sijoittuvaa P-alueita. ELY-keskus katsoo, että P-alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityishuomioita siihen, että alueen luonne virkistykseen soveltuvana alueena säilyy ja alueelle toteutetaan riittävät virkistysyhteydet. Yleiskaavasta poikkeamisen perusteet ja edellytykset tulee käydä ilmi asemakaavaselostuksesta.

Kaavaluonnoksessa ei ole esitetty korttelien rakennusoikeuksia, joten tältä osin ELY-keskus voi lausua vasta kaavaratkaisun täsmennyttyä.

Liikenne

ELY-keskus toteaa, että asemakaavamuutokseen sisältyvä maantien alue LT tulee muuttua katualueeksi. Nykyinen kuuden metrin vapaa alikulkukorkeus alueen pääkadulla tulee säilyttää myös tulevaisuudessa.

Melu

Melusta on kaavassa annettu vain määräys julkisivun ääneneristävyydestä. Kaavamääräyksiin tulee lisätä, että piha- ja oleskelualueilla sekä virkistysalueilla jne. tulee saavuttaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset ohjearvot. Lisäksi ääneneristävyyksivaatimuksia tulee tarkentaa niin, että ne vastaavat rakennusten julkisivuun kohdistuvaa melutasoa. Nyt kaikille määräystä koskeville julkisivuille on annettu sama 35 dB määräys.

Niillä julkisivuilla, joilla ylittyy 55 dB keskiäänitaso päivällä, tulee huoneiston avautua myös talon sellaiselle julkisivulle, jossa melun ohjearvot alittuvat. Mikäli julkisivuun kohdistuva keskiäänitaso on 55-60 dB, on suositeltavaa sijoittaa makuuhuoneet rakennuksen hiljaisemman julkisivun puolelle. Julkisivun keskiäänitason ylittäessä 60 dB, makuuhuoneet on huoneistoissa sijoitettava hiljaisemman julkisivun puolelle. Parvekkeilla on alitettava meluohjearvot, huomioiden julkisivusta aiheutuvat heijastukset. Samalla tulee varmistaa, että rakennuksella on riittävä piha- ja oleskelualue, jossa ohjearvot alittuvat.

Kaavamääräyksiin tulee lisätä myös ajoitusta koskeva määräys. Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 meluntorjuntavaatimukset piha-alueilla on saavutettava kaikissa alueen toteuttamisvaiheissa.

Karstuntien vieressä olevat VL-alueet tulee merkitä EV-alueiksi, koska melun ohjearvot ylittävät niillä selvästi. Mikäli alueet halutaan merkitä VL-alueiksi, tulee huolehtia siitä, että melualueille ei sijoiteta oleskeluun tarkoitettuja toimintoja, kuten leikkialueita tms.

Tytyrin kaivoksen ja kalkkitehtaan, sekä muiden mahdollisten toiminnanharjoittajien aiheuttama melu tulee myös huomioida kaavoituksessa. Kaavoituksen tavoitteena tulee olla, että laitoksen toimintamahdollisuudet

eivät heikkene niin kauan kuin luvanvarainen toiminta alueella aiotaan säilyttää/sallia. Kaavoituksessa tulee ottaa huomioon toiminnoista aiheutuvat haitat ja niiden luomat reunaehdot. Mikäli uusi kaavoitus voi vaikeuttaa ympäristölupamääräysten toteutumista, olisi hyvä laitoksen kanssa yhteistyössä selvittää, miten mahdolliset ongelmat voidaan ratkaista ilman, että toiminnanharjoittajalle syntyy kohtuuttomia vaatimuksia tai kustannuksia meluntorjunnasta tms.

Keskiäänitason lisäksi tulee selvittää, onko teollisesta toiminnasta aiheutuva melussa melun erityispiirteitä, jotka lisäävät melun aiheuttamaa häiriötä.

Kaavaa varten tehdyn selvityksen perusteella tärinä ei aiheuta suoranaista terveyshaittaa, eikä haittaa rakennusten rakenteille. Tästä huolimatta kaavaan tulee merkitä, että alueella on tärinää ja lisätä määräys tärinän huomioimisesta suunnittelussa niin, että vältetään rakenteet ja rakennusten mitat, jotka voivat voimistaa räjäytysten aiheuttamaa häiriötä. Alueelle tuleville asukkaille on myös tarpeen antaa tietoa kaivoksen aiheuttamasta tärinästä. Tärinäselvityksestä ei ilmennyt, voiko räjäytysten aiheuttama tärinä aiheuttaa haittaa laitteille. Asia olisi hyvä selvittää kaavatyön yhteydessä.

Ilmanlaadun osalta minimietäisyysvaatimukset täyttyvät. Tästä huolimatta Karstuntien viereisille rakennuksille on hyvä antaa määräykset tuloilman otosta.

Luonto

Asemakaavassa on osoitettu laaja venesatama-/venevalkamavaraus, jonka vaikutuksista Salmenkarin linnustonsuojeluarvoihin tulee tehdä asiantuntija-arvio ja muuttaa kaavaa tarvittaessa siten, että ei osoiteta pesimäluodon läheisyyteen toimintaa, joka on omiaan aiheuttamaan luonnonsuojelulain 39 pykälässä kiellettyä rauhoitettujen lajien tahallista häirintää.

Hulevedet

Alin suositeltava rakentamiskorkeus (N2000 +33,35) sekä laadittavassa hulevesiselvityksessä mahdollisesti tarkentuvat hulevesien käsittelyn periaatteet tulee kirjata kaavamääräyksiin. Hulevesien alueelliset käsittelyratkaisut sekä virtausten pääreitit on tarpeen esittää kaavakartalla ohjeellisina aluevarauksina.

Pilaantuneet maat

ELY-keskus katsoo, että kaavan valmisteluaineistossa ei ole riittävästi otettu huomioon kaava-alueen maaperän pilaantuneisuutta. Kaava-aineistossa ei ole karttaa esimerkiksi alueella sijaitsevista kuorijätealueista, tutkittavista alueista, kunnostettavista alueista ja jo todetuista pilaantuneista alueista, jotka tulee huomioida aluetta rakennettaessa. Pilaantuneita alueita ei ole myöskään huomioitu kaavamerkinnoissa tai -määräyksissä. Kaava-aineistoa tulee täydentää näiltä osin.

Kulttuuriympäristö

Asemakaavamuutos huomioi rakennussuojelun tavoitteet.

Vastine: Kaavatilanne

Taajamaosayleiskaavassa Kokkokallion alue on osoitettu virkistysalueeksi, ja Kokkokallion vanha rakennus osoitettu suojeltavaksi.

Kaavaluonnoksessa P-kortteliksi osoitettu alue osoitetaan kaavaehdotuksessa pääkäyttötarkoitukseltaan asumisen ja liike- tai toimistotilojen korttelialueeksi, jolla on mahdollista toteuttaa palveluita suojellun rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa (*Suojellun rakennuksen maantasokerroksen kerrosalasta vähintään 30 % on varattava suojeluun sopivaan liike- tai palvelutoimintaan, maantason yläpuoliseen kerrokseen voi sijoittaa vain asumiseen tarkoitettuja tiloja*). Kokkokallion entinen sahanjohtajan konttori ja kotitalo

osoitetaan kaavassa Maakuntamuseon lausunnon mukaisesti suojeltavaksi rakennukseksi. Kokkokallioon toteutettavat palvelut voivat olla virkistyskäyttöä tukevia.

Rakennuksen suojelun kannalta se on tarkoituksenmukaista osoittaa asuin- ja palvelukäyttöön, jolloin siitä omistajan löytyessä pidetään huolta. Palveluiden toteutuessa Kokkokallion uusi käyttö voi parantaa rannan virkistysalueidenkin vetovoimaisuutta. Kokkokallion yhteyteen on lisäksi osoitettu asuinpienalojen korttelialue.

Kaava-alueen länsirannalla osoitetaan huonon rakennettavuuden takia huomattavasti vähemmän rakentamista kuin kaavaluonnoksessa, joten Kokkokallion naapuriin lisätty rakentaminen osaltaan hieman kompensoi tätä. Kaava-alueen länsirannalla on tätä vastoin merkittävästi lisätty VL-aluetta, jolloin se kompensoi itäpuolella vähentyneitä virkistysalueen määriä.

Rannan alueelle osoitetaan muutoin tiloja virkistys- ja vapaa-ajan käyttöön. Toiminnot lisäävät rannan vetovoimaisuutta vapaa-ajan ja vesillä liikkumisen kytköpaikkana. Rantaraitti jatkuvuus on otettu huomioon ja osoitetaan jatkuvaksi Karstuntien kevyen liikenteen väylällä Kokkokallion kiinteistön kohdalla.

Liikenne

LT-alue rajataan pois kaava-alueesta. Karstuntien ylittävää kevyen liikenteen siltaa ei esitetä kaavaehdotuksessa.

Melu

Melumääräyksiä tarkennetaan ja EV-alueet lisätään kaavakarttaan. Meluselvityksessä on otettu huomioon kalkkitehtaalta kantautuva melu ja riittävät melulta suojatut pihat ja oleskelualueet. Meluselvityksessä on otettu huomioon melun erityispiirteet.

Meluselvityksen mukaan osalla oleskelupihoista yöajan keskiäänitaso ylittää ohjearvon 45 dB(A) joko kokonaan tai osittain, mutta jää pääsääntöisesti kuitenkin alle 50 dB(A):n. Yöajan ohjearvojen saavuttaminen vaatii rakentamisvaiheessa meluntorjunnan suunnittelua ja/tai vaihtoehtoisesti kalkkitehtaan melulähteiden vaimentamista. Jälkimmäisestä vaihtoehdosta on keskusteltu toiminnanharjoittajan kanssa.

Tärinä

Alueelle pyydettiin ehdotusvaiheessa kaivostoiminnasta aiheutuvasta tärinästä lausunto, jossa täydennettiin ja ajantasastettiin aiemmin alueelle tehdystä tärinäselvityksestä saatua tietoa. Lausunto pohjautuu osin Nordkalk Oy Ab:n kaavaehdotusta varten tekemään lausuntoon kaivostoiminnan aiheuttamasta tärinästä Hiidensalmen alueella. Promethorin lausunnon mukaan kaivostoiminnasta ei aiheudu haittaa sähkölaitteille. Kaavaan kirjataan tieto tärinästä ja sen huomioimisesta rakentamisessa. Kaavaehdotuksen aikaisissa asukastilaisuuksissa on kerrottu kaivostoiminnan vaikutuksista kaava-alueeseen.

Luonto

Alueelle on laadittu luontoselvitys, jossa selvitettiin myös kaavan vaikutuksia Salmenkarin linnustoon. Selvityksessä suositeltiin asettamaan karille pesimäaikainen mairinnouskielto sekä nopeusrajoitus ja aallokontekokiello karin läheiselle vesialueelle Salmenkarin pesimälinnuston turvaamiseksi. Luonnosvaiheessa länsirantaan osoitetun venesataman tilalle esitetään kaavaehdotuksessa puistoalueen rantaan veneiden paalupaikkoja lv-merkinnällä.

Hulevedet

Kaavaehdotukseen lisätään hulevesien käsittelylle varattuja alueita yleissuunnitelman yhteydessä tehtyyn alustavaan hulevesitarkasteluun pohjautuen.

Pilaantuneet maat

Kaava-selostusta ja kaavan liiteaineistoa täydennetään pilaantuneista maista tehtyjen tutkimusten osalta.

Hiidensalmen Asukasyhdistys 22.12.201

Jatkossakin haluamme rannan pysyvän kaikkien lohjalaisten käytössä. Vanhan Puukeskuksen ja rannan viheralueen ekologista tilaa voidaan parantaa rakenteellisilla ratkaisuilla. Lohjan seurakunnan omistaman maa-alueen toivoisimme olevan osa tätä puistoaluetta, ainakin siltä osin kuin se rajoittuu polkuun sen itäpuolelta. Näin ranta jäisi vapaaksi puistoalueeksi.

Alueella merkittävää on näkymät järvelle. Radan varren pientalot tukkivat sen osin Notkokujan suunnasta, mutta pahin on seurakunnan omistama kortteli, jonka rakentaminen rannan suuntaisine pitkin rakennusmassoineen tukkisi merkittävästi näkymät. Myös torimaiselta katualueelta tulisi olla näkymä järvelle.

Korttelit ja liikenne

Liikenteellisenä ongelma yhdistys pitää sitä, että Taimistonkatu on ajateltu jatkettavaksi nykyisen radan yli tulevalle asuatomessualueelle. Tämä johtaisi läpikulkuliikenteen ja siksi liikennemelun lisääntymisen, mikä on merkittävä huononnuksia kadun varren asukkaiden oloihin. Myös asuatomessualue altistuisi läpiajoliikenteen melulle. Kevyen liikenteen yhteys Taimistonkadulta uudelle alueelle on toki tarpeellinen.

Esitetty 2-tasoinen liikenneympyrä on tarpeeton, koska nykyinen liikenneympyrä hillitsee moitteettomasti nopeuksia ja jalankulkijat pääsevät turvallisesti ylittämään Karstuntien.

Esitetty rakennusten väliin jäävä torialue on liian leveä, jotta syntyisi viihtyisää ja toimivaa kaupunkitilaa. Se on myös kallis ratkaisu tulevine hoitokustannuksineen.

Se, että pientalot on sijoitettu alueen eteläosaan, on hyvä asia, koska ne liittyvät vanhan Hiidensalmen pientaloalueeseen. Niiden itäpuoleiseen kortteliin olisi hyvä rakentaa pientaloja suunniteltujen kerrostalojen sijaan. Liiketilojen varaus toki olisi suotavaa.

Kerrostalojen ehdoton maksimikorkeus on yhdistyksen toivomuksen mukaan 5, mutta mieluiten rakennettaisiin korkeintaan 3-kerroksisia pienkerrostaloja tai kaupunkipientaloja. Korkeat rakennukset ovat vaikeita kaivoksen räjäytysten takia, mutta myös maisemallisesti.

Suunniteluun pitäisi ottaa mukaan maisema-arkkitehti hulevesien ja puistoalueiden laadun takaamiseksi. Hiidensalmen maisemaan sopii puutalorakentaminen, jossa rakenteet hengittävät ja ovat ekologisista. Näin lisättäisiin asukkaiden viihtyvyyttä ja terveellisyttä.

Asemakaavan ulkopuolella olevat asuatomessujen ajaksi rakennettava 2000:n auton pysäköintialue on ikävä ratkaisu, koska se on kallis ja tuhoaa Karstuntien itäpuolen metsän. Hiidensalmen Asukasyhdistys ry ehdottaa pysäköinnin jakamista suurimmaksi osaksi muualle. Nordkalk on todennut aikaisemmin lausunnoissaan, ettei heidän kaivostoimintansa takia Karstuntien itäpuolelle pidä suunnitella asuinrakentamista lainkaan.

Vastine:

Seurakunnan kiinteistö osoitetaan kaavaehdotuksessa kokonaisuudessaan puistoalueeksi. Näkymät on kaavassa otettu huomioon.

Karstuntien ylittävää kevyen liikenteen siltaa ei esitetä kaavaehdotuksessa. Rata-alue on rajattu kaava-alueen ulkopuolelle, ja Taimistonkadun suuntaan Sahakadulta on osoitettu kevyen liikenteen väylä.

Tärinäselvitysten mukaan ehdotuksessa esitetyt kerrosluvut eivät muodosta ongelmia rakennusten vaurioitumisen kannalta. Asuinviihtyvyyden osalta kaavaprosessin aikana on jatkuvasti tuotu osallisille ja potentiaalisille uusille asukkaille, että asuinalueella tuntuu kaivostoiminnasta koitua tärinä, ja asiasta viestimistä jatketaan. Kaavaan kirjataan tieto tärinästä ja sen huomioimisesta rakentamisessa. Tämä on linjassa sekä ELY-keskuksen, Lohjan ympäristönsuojelun että Nordkalk Oy Ab:n lausuntojen kanssa.

Kaavatyöhön on tehty yleissuunnitelma, ja viheraluesuunnittelua on tehty. Hulevesitarkastelu on tehty ja sitä tarkennetaan viheraluesuunnittelussa.

Kerrosluvut ovat kaavaehdotuksessa keskimäärin reilusti alle kolme kerrosta, ja kerrostalokortteleissa saa paikoin rakentaa 6-kerroksisia taloja. Talojen korkeuksien kanssa on tasapainoteltu esimerkiksi kaupunkitaloudellisten, maisemallisten ja meluntorjunnallisten tekijöiden, sekä toteuttamisen kustannusten kanssa. Alueen massoittelua ja muuta suunnittelua ohjataan niin, että syntyy kerroksellista, vaihtelevaa ja ihmisen kokoista ympäristöä.

[Kaupunkikeskustan aluetoimikunta 14.12.2017](#)

Alueelle toivotaan pientalopainoiteista kaavaa, omakotitaloja ja townhouseja, sijoittaen ne vanhan Hiidensalmen viereen ja rannan puolelle. Kerrostalot (korkeintaan 5 kerrosta) tulee sijoittaa Karstuntien varteen. Rantareitti tulee tehdä valmiiksi jo messuille Museolta Tytyrille ja messualueen kautta aina Aurlahteen.

Alueen suunnittelu tulee tehdä ajatellen asukkaita ja heidän palveluitaan. Nykyiset Hiidensalmen asukkaat toivovat, ettei Taimistonkadusta tehdä läpiajokatua. Ns. torimainen katu tuntuu liian leveältä, lisäksi se on myös kallis. Eritasosilta ympyrässä on suureellinen ja kallis. Kaavan tulee olla myös lähikaupan ja ravintolapalvelut mahdollistava.

Lausunnossa on lisäksi esitetty toiveita asuntomessuihin liittyvistä asioista. Kaavaan näistä liittyy taiteen huomioiminen.

Vastine: Karstuntien ylittävää kevyen liikenteen siltaa ei esitetä kaavaehdotuksessa. Rata-alue on rajattu kaava-alueen ulkopuolelle, ja Taimistonkadun suuntaan Sahakadulta on osoitettu kevyen liikenteen väylä.

Kerrosluvut ovat kaavaehdotuksessa keskimäärin reilusti alle kolme kerrosta, ja kerrostalokortteleissa saa paikoin rakentaa 6-kerroksisia taloja. Talojen korkeuksien kanssa on tasapainoteltu esimerkiksi kaupunkitaloudellisten, maisemallisten ja meluntorjunnallisten tekijöiden, sekä toteuttamisen kustannusten kanssa. Alueen massoittelua ja muuta suunnittelua ohjataan niin, että syntyy kerroksellista, vaihtelevaa ja ihmisen kokoista ympäristöä.

Kaava mahdollistaa lähipalveluita, esimerkiksi päivittäistavarakaupan.

Ympäristöterveyspalvelut 22.12.2017

Kaava-aineiston meluselvityksissä on todettu, että melutasot ylittävät ohjearvot, tämä on huomioitu kaavamääräyksissä seinän ääneneritysvaativuoroksi 35 dB. Suunnittelun lähtökohdat selostuksessa on todettu, että melusuojauksen tarve tulee tutkia. Samalla on syytä todeta, onko kaavamääräykseen tarve sisällyttää parvekkeen rakentamiskielto jollekin tiemelualueella rakennettaville asuinrakennuksille. Myös työpaikoilla on olemassa meluraja, joka tulee huomioida liikerakennuksissa.

Melun ohjearvojen (VNp 993/1992) mukaan asumiseen käytettävillä alueilla päiväajan keskitaso ulkona saa olla korkeintaan 55 dB ja yöaikana uusilla asuinalueilla korkeintaan 45 dB. Valtioneuvoston päätöksen melun ohjearvoja tulee noudattaa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 melun toimenpiderajat ovat päiväajan sisämelulle 35 dB ja yöajalle 30 dB.

Kaavamateriaalissa on esitetty tulvavaara-alueet. Hiidensalmen ranta-alue on suurelta osin tulvavaara-alueita, jolla tulvan todennäköisyys on kerran 10 vuodessa. Havainnekuvassa asuinkerrostalon paikka on esitetty venesataman viereen todennäköisesti tulvavaara-alueelle. Muutenkin jatkosuunnittelussa on syytä huomioida maaperän kosteusolosuhteet (pohjavedenpinnantasot), rakennettavuus ja maaperän pilaantuneisuus suhteessa tonttien käyttötarkoitukseen. Maisemallisesti Tytytrin kalkkikaivoksen radan toisella puolella olevat toiminnot voivat olla häiritseviä asuinrakennusten kannalta.

Vastine: Melumääräyksiä tarkennetaan kaavaehdotukseen ehdotusvaiheessa tehdyn meluselvityksen pohjalta. Asuntojen parvekkeet ja niiden muut ulkotilat määrätään kaavassa toteutettaviksi niin, että ne on suojattu melulta.

Rakennettavuutta on tutkittu ehdotusvaiheen aikana ja kaavaa sen perusteella muutettu. Pohjaveden taso on myös vaikuttanut kaavaratkaisuun mm. maanalaisen pysäköinnin osalta.

Ympäristönsuojelu 20.12.2017

Kaavatyössä tulee kiinnittää erityistä huomiota vaikutusten arviointiin, sillä kaava-alueelle ulottuu monia ympäristöhäiriötekijöitä. Ympäristönsuojelun tulosalue korostaa, että kaava-alueen läheisyydessä on teollista toimintaa, jonka toimintaedellytykset tulee turvata. Kaavaratkaisut eivät saa vaikeuttaa tai muutoinkaan saattaa yrityksiä kohtuuttomaan tilanteeseen rajoittaakseen omaa ympäristöhäiriötä tuottavaa toimintaansa. Ympäristönsuojelun mielestä Tytyrin alueen teollisen toiminnan välittömään läheisyyteen ei sovellu kuin matalia asuintaloja, joiden kerrosluku olisi maksimissaan III –kerrosta tai sellaisia, ettei niistä voida seurata teollisuusalueen toimintaa. Myös liikenteen melu- ja pölyvaikutukset tulee huomioida.

Tytyrin kaivostoiminnan räjäytykset koetaan jatkuvasti lähiasuinalueella häiritsevänä toiminnaksi ja asukkaat ovat myös huolissaan räjäytysten vaikutuksista talojen rakenteisiin. Kaavamääräyksissä tulee tarpeen mukaan huomioida asuinrakennuksissa tärinää vaimentavat ja sitä kestävät ratkaisut. Kaavaselvityksessä tulee tuoda esille alueen mahdolliset ympäristöhäiriöt, jotta tulevat asukkaat tietävät tilanteen.

Kaava-alueella on ollut teollista toimintaa, jonka tiedetään aiheuttaneen maaperän pilaantumista. Alueen maaperän puhtaus tulee asianmukaisesti selvittää. Myös vanhan ratapohjan maaperän puhtaus tulee selvittää, jos se otetaan uuteen käyttöön.

Kaavaan tulee varata alue veneiden polttoaineen jakeluasemaa varten, ja sen tulee olla sellainen, jota voi myös käyttää myös autoilijat. Kaavasuunnitelmassa aluevaraus on ympäristönsuojelun mielestä liian pieni.

Lohjanjärven ranta-alueet on kaavassa merkitty suurelta osin VL-alueeksi, mikä on myös perusteltu hyvä ratkaisu. VL-alueet tulee mahdollisuuksien mukaan jo enne asuntomessuvuotta rakentaa valmiiksi. Tätä varten tulee jo nyt tehdä alueelle vihersuunnitelma. Rantaan tulee varata monenlaisia oleskelu- ja virkistyspaikkoja. Myös jonkinlainen näkötorni olisi hieno ratkaisu. Vihersuunnitelman tulisi kattaa myös kaavan itäosan VL-alueen.

Kokkokallion saunan mitoitusta tulisi miettiä, onko se sellainen, mikä riittää palvelemaan yleisenä ympärivuotisenä saunana.

Kaava-alueen luontoarvot tulee päivittää. Harkittavaksi tulee ainakin esiselvittää, voisiko ko. alueella olla myös happamia sulfidisivaimaita. Kaava-alueelle tulee laatia myös hulevesisuunnitelma.

Vastine: Kerrosluvut ovat pohjoisemmissä kortteleissa osin kuusi, mutta etelämmässä korttelissa, joka on lähempänä kaivosta ja näkymät rakennuksista enemmän kaivoksen suuntaan, alhaisemmat.

Liikenteen meluvaikutukset sekä pölyvaikutukset otetaan kaavassa huomioon. Karstuntien puoleisiin kortteleihin lisätään määräys tuloilman ottamisesta.

Tärinäselvitysten mukaan ehdotuksessa esitetyt kerrosluvut eivät muodosta ongelmia rakennusten vaurioitumisen kannalta. Asuinviihtyvyyden osalta kaavaprosessin aikana on jatkuvasti tuotu osallisille ja potentiaalisille uusille asukkaille, että asuinalueella tuntuu kaivostoiminnasta koitua tärinä, ja asiasta viestimistä jatketaan. Kaavaan kirjataan tieto tärinästä ja sen huomioimisesta rakentamisessa. Tämä on linjassa myös ELY-keskuksen ja Nordkalk Oy Ab:n vaatimusten ja toiveiden kanssa.

Alueelle on tehty julkisten tilojen (ml. viheralueiden) yleissuunnitelma, jossa erityisesti rannan toimintoihin kiinnitetty erityistä huomiota: alueelle on suunniteltu monenlaisia oleskelupaikkoja.

Polttoaineenjakelelle on osoitettu kaavassa alue, ja sen mitoituksesta on keskustelu alan yrittäjien kanssa.

Luontoselvitys on tehty ehdotusvaiheessa. Happamista sulfidimaista laadittiin lausunto, jossa todettiin niiden esiintymisen todennäköisyys kaava-alueella hyvin pieneksi, ja arvioitiin niiden mahdolliset esiintymisalueet. Näille alueille ei kaavassa esitetä rakentamista. Alustava hulevesitarkastelu on tehty ja sitä tarkennetaan viheraluesuunnitelmassa.

[Nordkalk Oy Ab 21.12.2017](#)

Kaavoitusalueella ja sen läheisyydessä harjoitetaan maanalaista louhintaa. Lisäksi lähistössä sijaitsee voimassaolevan kaivoslain mukaisia kaivospiirejä sekä harjoitetaan louhostäyttötoimintaa ja muuta kaivostoimintaa. Nordkalk pitää tärkeänä, että kaavoituksessa otetaan riittävästi huomioon raskaan teollisuuden toimintaedellytykset sekä mahdollistetaan mineraalivarantojen taloudellisesti tehokas hyödyntäminen. Lisäksi Nordkalk edellyttää, että kaavoituksessa käy ilmi riittävän hyvin sen toiminta ja sen luonne, jotta alueelle muuttavat henkilöt ovat tietoisia Nordkalkin toiminnasta ja sen vaikutuksista.

Suunnitellut kaavamutokset eivät saa rajoittaa Nordkalkin oikeuksien täysimääräistä hyödyntämistä, eivätkä alueella harjoitettavaa toimintaa. Lisäksi kaavoituksessa tulee huomioida Nordkalkin mahdollisuus

hyödyntää esiintymää tulevaisuudessa parhaalla mahdollisella tavalla sekä mahdollisuudet kehittää ja laajentaa toimintaa.

Kaivostoimintaan liittyy melu-, värinä- sekä pölyhaittoja. Lisärakentamismahdollisuuksia selvittäessä on huomioitava riittävät viheralueet pölyämisen vähentämiseksi. Lisäksi kaavoituksessa on huomioitava rakentamiselle asetettavat vaatimukset asuntojen äänieristävyyden osalta sekä rakennusten korkeuden osalta värinä- ja meluhaittojen vähentämiseksi.

Nordkalk esittää, että kaavoituksessa ja asuntomessualueen suunnittelussa sekä markkinoinnissa tuodaan selkeästi esiin kaivostoiminta alueella.

Lisäksi Nordkalk esittää vähimmäistäsmennyksiä alueisiin ja rajoihin (kaivospiirin ek-tunniste, asuntomessualueen rajan siirtäminen alueen kaakkoiskulmassa, kaivostoiminnan huomioiminen rakennusmateriaaleissa ja –tekniikoissa, maanpinnalle tulevien yhteyksien varaaminen).

Vastine: Kaavaan kirjataan tieto värinästä ja sen huomioimisesta rakentamisessa.

Meluselvityksessä on selvitetty ja kaavassa otettu huomioon kalkkitehtaan melupäästöt. Värinäselvitysten mukaan ehdotuksessa esitetyt kerrosluvut eivät muodosta ongelmia rakennusten vaurioitumisen kannalta. Asuinviihtyvyyden osalta kaavaprosessin aikana on jatkuvasti tuotu osallisille ja potentiaalisille uusille asukkaille, että asuinalueella tuntuu kaivostoiminnasta koitua värinä, ja asiasta viestimistä jatketaan. Tämä on linjassa myös ELY-keskuksen ja Lohjan ympäristönsuojelun lausuntojen kanssa.

Kaivospiiri huomioidaan rakentamisen alueessa.

Fingrid Oyj 16.11.2017

Asemakaava-alueelle ei sijoitu Fingrid Oyj:n voimajohtoja eikä muita toimintoja. Yhtiöllä ei ole tarvetta ottaa kantaa asemakaavamuutoksen sisältöön.

Vastine: Lausunto merkitään tiedoksi.

Kartastopalvelut 21.12.2017

Rantaviivaa ja muita alueita on kartoitettava. Jehovien kokoontumistilan paikka ratkaistava. Erittäin tärkeää, että pidetään huoli siitä, että asuntorakentaminen on sopivaa Lohjan olosuhteisiin. Turvattava riittävät resurssit kuntatekniikan rakentamiseen ja laatuun. Seurakunnan maan osalta on tehtävä maankäyttösopimus, jonka tekemiselle on varattava tarvittava aika. Asemakaavan yhteyteen harkittava tonttijaon tekemistä kortteliin, jossa on kaupungin ulkopuolista maanomistusta. Maaperätutkimuksia on tehtävä sopivan laajasti kaikkien rakentajien käyttöön.

Vastine: Rantaviivaa on kartoitettu sekä maan puolelta että pohjasedimenttien osalta. Jehovan todistajat ovat tehneet suunnitteluvarauksen uuden kokoontumispaikan osalta ja kaavaprosessi on aloitusvaiheessa (VEVO 23.05.2018 § 85). Seurakunnan kanssa on käyty neuvotteluja. Kaavan yhteyteen tehdään tonttijako koko kaava-alueen osalta.

Lohjan seurakunta 21.12.2017

Lohjan seurakunnan maa-alue sijoittuu asuntomessualueen viereen: tulevien asuinkerrostalokorttelien 206 ja 209 on ajateltu sijoittuvan järven ja asuntomessualueen väliin. Tässä vaiheessa asuinkerrostalokorttelien

kerrosluvuksi esitetään kerroslukua II–VI tai I–IV, jotka antavat suuren vaihtelun toteutuvien kerrosneliömetrien määrään.

Aikaisempiin versioihin verrattuna on positiivista, että tuleva kortteli 206 on sijoitettu kokonaan maalle. Korttelin sijoittuminen kokonaan maalle mahdollistaa sen rakentamisen.

Kaavarungon ollessa hyvin luonnosmainen on mahdotonta ottaa siihen yksityiskohtaisesti kantaa. Kuitenkin on tärkeää, että seurakunta saa olla kaavoitusprosessissa maanomistajana tiiviisti mukana. Seurakunnan kannalta on myös tärkeää, että asuntomessut toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla ja tuovat uutta elinvoimaa ja asukkaita Lohjan alueelle.

Vastine: Lausunto merkitään tiedoksi.

[Liikennevirasto 27.11.2017](#)

Asemakaavaluonnoksessa suunnittelualueelle sijoittuva Liikenneviraston hallinoina Lohja – Lohjanjärvi – rataosa on osoitettu pääosin lähivirkistysalueeksi (VL), jolle on lisäksi merkitty kevyen liikenteen väylä. Kyseinen rataosa on nykytilanteessa suljettu liikenteeltä ja sen kunnossapito on lopetettu. Rataosan lakkauttamisesta ei kuitenkaan ole ratalain mukaista päätöstä ja ase on edelleen osa valtion rataverkkoa. Asemakaavassa rautatiealuetta ei voida osoittaa muuhun käyttötarkoitukseen ennen kuin rataosa on lakkautettu. Rataosan lakkauttamisesta on tarpeen neuvotella Lohjan kaupungin ja Liikenneviraston kesken. Mikäli rataosaa ei syystä tai toisesta voida lakkauttaa, on varauduttava rataosan liikenteen palautumiseen ja rautatie huomioitava asemakaavassa vastaavasti kuin käytössä oleva rautatie.

Liikennevirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Vastine: Rautatiealue ei sisälly kaavamutokseen. Rataosuuden aiheuttamista potentiaalisista ympäristöhaitoista on laadittu ehdotusvaiheessa selvitys. Kaavassa rataosuus huomioidaan käytössä olevan radan kaltaisesti selvitykseen pohjautuen.

[Lohjan Seudun Omakotiyhdistys - Lohjonejdens Egnahemsförening ry 22.12.2017](#)

Lohjan Seudun Omakotiyhdistys pitää valmisteluvaiheessa esitettyjä lähtökohtia oikeina hyvin kartoitetuina ja perusteltuina. Mielestämme Lohjan omalaatuisena ongelmana on ollut ranta-alueiden heikko käytettävyys kaupunkimiljöönsä osana. Nyt kysymyksessä oleva asemakaavahanke on erittäin merkityksellinen, koska se koskee viimeisiä keskustaan välittömästi liittyvää laajaa ranta-aluetta, joka toistaiseksi on ollut joko vanhojen teollisuusyritysten käytössä tai urheilu- ja liikuntakäytössä tai takapihan luonteisessa vajaakäytössä. Lohjalaisten laajan enemmistön kannalta tärkein asia on, että rakastamamme rantaraitti tässäkin luonnosvaiheessa on säilytetty.

Alue sijaitsee keskeisellä paikalla Lohjan seudun esittelyyn lähtemiseksi. On pidettävä huolta siitä, että Hiidensalmen sillan kupeeseen saadaan pysäyttävä kohde, lähinnä kai tasokas viihtyisä kahvila tai ravintola tai ehkä molemmat lisättyinä Lohjan kaupungin info-centerillä ja toivottavasti muillakin joko vapaa-ajankäyttöön tai muihin kulttuuririentoihin liittyvää toimintaa. Toivomme myös, että herkkää lehtoluontoa suojeltaisiin ja näkymät Lohjan järvelle erityisesti Hiidensalmen sillan ympärillä säilyisivät. Mielestämme asemakaavan muutosluonnos näyttää varsin kehityskelpoiselta.

Vastine: Lausunto merkitään tiedoksi.

Lohjan seudun ympäristöyhdistys ry 20.12.2017

Kaavoituksen lähtökohdissa on lueteltu ympäristön häiriötekijät, joita on paljon: melu, tärinä, hiukkaspäästöt ja saastunut maa. Uutena ongelmana on lisäksi, että lähes koko asemakaavoitettava alue on entistä Litorinameren pohjaa, jossa on todettu olevan suuri happaman sulfaattimaan riski.

Tehtäviä selvityksiä ei ole OAS:ssa esitetty lainkaan. Maaperä lienee syytä tutkia aiempaa perusteellisemmin, koska suunnittelun lähtökohtien liitekartassa koko Hiidensalmen ja Tytyrin maaperä on merkitty saraturpeeksi, mikä on ristiriidassa Geotek Oy:n (2005) perustamistapalausannon kanssa. GTK:n Lohjan alueen kartassa sen sijaan Hiidensalmen, kuten keskustan rakennettujen alueiden, on jätetty pois.

Hiidensalmessa on lepakoita, joita ei ole vielä selvitetty. Verkkosivuilla asemakaavaan liittyvissä selvityksissä on mainittu Lumotronin (2015) tekemä lepakkoselvitys, mutta se on kaava-alueen ulkopuolelta. Lisäksi koko kaava-alueen eläimistö ja kasvisto on selvittävä uudelleen.

Itse asemakaavaluonnoksessa on seikkoja, jotka ovat liikennemelun ja maiseman kannalta huonoja ja seuraavat muutokset ovat suotavia:

1. Taimistonkatua ei jatketa asuntomessualueelle. Läpikulkuajasta kärsivät niin nykyiset kuin tulevat asukkaat.
2. Matala rakentaminen vanhan alueen ja rannan tuntumaan ja kerrostalot (maks 5 kerrosta) Karstuntien varteen. Rantaan on kuitenkin jätettävä reilu virkistysalue
3. Rannan puoleinen kerrostalokortteli voisi olla kaupunkipientalokortteli. Seurakunnan omistamalle maalle ei ole suotavaa rakentaa lainkaan.
4. Esitetty ”torimainen katu” on liian leveä, jotta viihtyisää kaupunkitilaa syntyisi.
5. Eritasoliittymä on maisemallisesti ja käytännön kannalta huono ratkaisu.

Asuntomessujen takia on suunniteltu, että Karstuntien itäpuolelle tehtäisiin pysäköintialue 2000 autolle. Tämän takia metsikkö hakattaisiin, joka on kohtuuton uhraus vain kuukauden asuntomessujen takia.

Lohjan Seudun Ympäristöyhdistys ei vastusta asuntomessuja, mutta toivomme, että tehdyt ratkaisut sopivat Hiidensalmeen luontoon ja rantamaisemaan. Lisäksi Tytyrin kaivoksen ja uuden asumisen yhteensovittamisen pitää onnistua, ettei kaivos turhaan häiritse uusia asukkaita.

Vastine: Alueella on tehty ehdotusvaiheessa uusi luontoselvitys. Maaperää on selvitetty kaavaehdotusvaiheessa aiempaa tarkemmalla tasolla.

Karstuntien ylittävää kevyen liikenteen siltaa ei esitetä kaavaehdotuksessa. Rata-alue on rajattu kaava-alueen ulkopuolelle, ja Taimistonkadun suuntaan Sahakadulta on osoitettu kevyen liikenteen väylä.

Kerrosluvut ovat kaavaehdotuksessa keskimäärin reilusti alle kolme kerrosta, ja kerrostalokortteleissa saa paikoin rakentaa 6-kerroksisia taloja. Talojen korkeuksien kanssa on tasapainoteltu esimerkiksi kaupunkitaloudellisten, maisemallisten ja meluntorjunnallisten tekijöiden, sekä toteuttamisen kustannusten kanssa. Alueen massoittelua ja muuta suunnittelua ohjataan niin, että syntyy kerroksellista, vaihtelevaa ja ihmisen kokoista ympäristöä.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos 15.12.2017

Suuret ja/tai korkeat rakennukset tulisi pyrkiä sijoittamaan tonteille siten, että pelastuslaitoksen raskaalla ajoneuvokalustolla pystytään operoimaan niiden välittömässä tuntumassa. Huomioitava mahdolliset kansirakenteet. Asuinrakennukset on sijoitettava tonteille siten, että pelastusteiden rakentaminen on mahdollista kaikkiin yli 3 kerroksisiin rakennuksiin tai mikäli varatie sijaitsee yli 10 metrin korkeudessa. Asuinrakennusten varateiden suunnittelussa on huomioitava pelastustien rakentamisen mahdollistaminen siten, että lähtökohtaisesti nostopaikoilta on mahdollista tavoittaa kaikki edellä mainittua korkeammalle sijoittuvien asuntojen parvekkeet. Pelastusteiden ja nostopaikkojen suunnittelussa on huomioitava myös mahdolliset istutettavat ja säilytettävät puut. Mikäli nostopaikkoja ei voida järjestää, tulee omatoimisten varateiden toteuttamista tarkastella jo kaavavaiheessa tai tarkastella varateiden korvaamista rakennusten paloturvallisuutta koskevien määräysten mukaisilla ratkaisuilla.

Katujen ja tonttiliittymien suunnittelun yhteydessä huomioitava osoitteiden selkeys ja loogisuus.

Alueelle on rakennettava riittävä sammutusvesiverkosto pelastuslaitoksen tarpeisiin rakennusten käyttötavat huomioiden.

Vastine: Lausunto merkitään tiedoksi. Kaava ei estä pelastautumisen järjestämistä eri tavoilla.

Länsi-Uusimaan maakuntamuseo 22.11.2017

Maakuntamuseo on tutustunut asiaan ja ottaa siihen kantaa rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja rakennussuojelun näkökulmasta.

Nyt nähtävillä olevassa kaavaluonnoksessa entinen sahanjohtajan asuinrakennus on osoitettu asianmukaisella suojelumerkinnällä. Sr-merkinnän määräystekstiin tulee lisätä maininta, että suojeltua rakennusta ja sitä ympäröivää korttelialuetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Kaavaluonnoksen yleislinjausten osalta maakuntamuseo pitää hyvänä pientalokortteleiden osoittamista alueelle Hiidensalmen vanhempien pientalokortteleiden jatkeeksi. Pientalokortteleiden määrä saisi mielellään olla vieläkin suurempi ja kerrostalokortteleiden määrä vastaavasti pienempi ja kerrosluku pääosin maltillinen alueen maisemakuvan säilyttämiseksi myös kaukomaisemassa. Kohtuullisen leveiden viheralueiden osoittaminen kaavassa katualueen laiduille myös liikenteenjakaan läheisyydessä olisi kannatettavaa myös kaupunkikuvallisesti.

Lisäksi maakuntamuseo katsoo, että uudisrakennusten rakentamistavasta tulee antaa määräyksiä jo kaavassa.

Maakuntamuseolla ei ole tässä vaiheessa muuta kommentoitavaa asiaan. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnonantaja on Museovirasto.

Vastine: Kokkokallion määräyksiä tarkennetaan maakuntamuseon lausunnon mukaisesti. Kaavan rakentamistapaohje laaditaan myöhemmin.

4.12.2017 Melan vääntäjät ry

Lohjan kaupungin kanssa alustavassa keskustelussa kaupungin edustajat esittivät uutta kalustovajaa Hiidensalmeen. Seuran ehdotus vajaa ja aluetta koskien on kaksiosainen. Keskeisenä erona näillä kahdella on, että kanoottipoolo tarvitsee kiinteät poolokenttäpaikat vajan läheiseltä vesialueelta, retkimelonnalle riittää riittävä ranta-alue/matala laituri. Vaja on yhteinen.

Kalustovajan tarve vähintään 10 x 8 metriä nykyiselle kalustolle. Se käsittää vain tilatarpeen kajakkien säilytykseen. Seuran jäsenmäärän kasvattamiseksi tiloja pitää lisätä.

Pukeutumistila on ehdoton edellytys, myös suihkumahdollisuus. WC:lle on akuutti tarve. Tilat sijoitetaan kalustovajan yhteyteen, ja ne ovat lämpimiä tiloja.

Kalustovajan paikka on rannan läheisyydessä. Vajan ulkopuolelle asetetaan pukit pitkien kanoottien huoltotoimia varten.

Tarvittavan rantakaistaleen leveys on vähintään 12 metriä. Ranta ei saa olla kivikoinen tai kallioinen. Rannan reunassa voisi olla aluetta rajaamassa matala laitur, joka mahdollistaa kajakista nousemisen laiturille.

Vajan välittömässä läheisyydessä on tarve riittävälle määrälle pysäköintipaikkoja sekä kajakkitrailerin säilytysmahdollisuudelle. Vajan pariovien eteen tulee päästä autolla.

Melan Vääntäjät on Suomen paras kanoottipooloseura. Lohja on keskiössä maajoukkutoiminnan kannalta.

Kanoottipoolokenttä 1

- erittäin tärkeä
- jatkuvassa käytössä oleva kansalliset säännöt täyttävä kenttä
- pitää olla osoitettu paikka kaavassa
- 23 m x 25 m, syvyys vähintään 1,3 metriä
- kiinteät tuomarialueet kentän pitkällä sivulla

Kanoottipoolokenttä 2

- tärkeä
- pitää olla osoitettu paikka kaavassa
- käytössä turnausten yhteydessä, pystytetään ja puretaan tapahtuman yhteydessä
- koko kuten kentällä 1
- tuomarialueet voidaan toteuttaa laitureilla, jotka pystytetään ja puretaan tapahtuman yhteydessä

Lisäksi olisi hyvä olla sauna ja valaistus kentälle 1.

Vastine: Kaavaehdotuksessa on varattu rakennusala, joka sopii veneiden säilytykseen ja Melan vääntäjien vesiurheiluun liittyville tiloille.

Mielipide A 11.12.2017

Pyydämme teitä huomioimaan messualue suunnittelussanne Kiviniemenrannan asukkaiden Nordkalk Oyj:lle tekemät valitukset Tytyrin kaivoksessa suoritetuista louhintatöiden räjäytysten aiheuttamista tärinäistä ja niiden tuntemuksista ihmiskehoon eli jo pitkään jatkuneesta ympäristöhaitasta. Lisäksi vaadimme, että nämä valitukset saatetaan kaikkien Hiidensalmen uuden asuntoalueen tulevien asukkaiden ja jo asunnonhankintaa harkitsevien/suunnittelevien tietoon.

Vastine: Mielipide merkitään tiedoksi. Kaavaan kirjataan tieto tärinästä ja sen huomioimisesta rakentamisessa. Asuinviihtyvyyden osalta kaavaprosessin aikana on jatkuvasti tuotu osallisille ja potentiaalisille uusille asukkaille, että asuinalueella tuntuu kaivostoiminnasta koitua tärinä, ja asiasta viestimistä jatketaan. Kaavan ehdotusvaiheen aikainen menettely on linjassa myös ELY-keskuksen ja Lohjan kaupungin ympäristösuojelun lausuntojen kanssa.